

Urbu dñi qd. Ca. I
In titulo generatio p
pbete r tps notatur.
Inter nomina patruz
ponit etiā chusi qd in

terptat ethiops
me. in q norat
q ille q qndā fu
it ethiops xpus
est in penitētiā.
In rraillō: Ethio
opia pūciet ma
nus ei deo. Et
recte sophonias
qñ fil' ethiopi.
In asēqñtib' s
penitētiā scribit
ethiopiū. dicēs:
Trās flumia e/
thiopiae ide ferēt
hostias mibi. In
dieb' Josie. sic
dicunt dies de
lie hi q ab eo il
luminati sūt. Ita
r dies Josie q se
leuauerit ad de
um: q Josias e/
leuatio dñi dē. r
fuit vir iust'. Si
mulqz notāduz
q hic nō ponun
tur reges isrl: s
reges iuda tm:
qz isrl. r trib' sub
Ezechia ab asy
rijs captiuitate e/
rāt. Prophe
taf de cūersione
hierl: r de capti
uitate iude r bē
iamī p nabuch.
q captiuitas in
terfecto iosta vi
sa est icēpisse: r
filijs' r nepotes
nō tam regnasse
credēdi sunt. q
ludibrio habitū
ab egyptio rege
r chaldeis r di
neris castib' cru
ciati: r cū hec ca
ptiuitas p secle
ribus ppli imi
neret: ne popu
lus dicat se per
malos reges ad
idolatriā cogi.
datus est ei rex
iustus: q zelāte
zelū dñi r pplo i
cultu idolorū p/
seuerāte iusta ire
cā pferē a dño.

monstratur. In quibus etiā ser
pentē erem a moysē factū: cui
error inductus populus supsti
tione idolorū detentus admise
rat. Idem custodisse pasca: inter
missum temporibus multis so
lus celebrare monstratur. Ideo
deus p pphetā temporibus me
morati regl que prouētura erāt
ostendēs gētibus qdez lectione
comprehensis affuturū iudiciū.
Populo vero israhel salutē: r ciui
tati hierusalē restorationē: tūc
tēporis tribuēdā textu lectiōis
denūciauit. Finit prolog'.

Incipit argumentum.

Sophonias specula
tor et arcanorū dei
cognitor audit cla
morez a porta pisciū
r eiulatum a secunda: r p'itrio
nez a collib'. Indicit quoqz vlu
latum habitatoribus pile: quia
conticuit omnis popul' chana
an: disperierūt vniuersi q inuo
luti erant argento.

Explicet argumētū Incipit so
phonias ppha Capitulū: I

Urbum domini
quod factū est ad
sophoniam filiū
chusi filiū godoliē

sermo domini. s hoc est.
uatio domini. s fortitudo domini. s ele
filiū amarie: filiū ezechie: in die
s fides regis.

bus iosie filiū amon regis iuda.
s non vltra tribuam locum penitētie: sed a fa
cie terre consumam omnia.

Congregans congregabo om
nia a facie terre dicit dominus:

Sophonias specula vel arcanū. In
specula enī r in sublimi constitut' erat
fm illud: Fili hominis speculatores po
sui te domui israhel. Et mysteria dei no
uerat. Ande: Nō faciet dominus quic
qñ nisi reuelauerit prophetis suis.
b Amon regis iuda: id est fides.
Danassēs post multa scelera: et post ca
ptiuitatem in babiloniam egit penitē
tiam: vnde consecutus est dei misericor
diam. r ideo in argumentum fidei fue:
qua crediderat deo filium suum voca
uit amon.

Cōgregās

tate r spū ppheticō: iosias in cultu religiōis. Al pōt dici q simplicif fuit melior r ser
uentior Ezechia: sed nō dauid: r possēt dici q dauid nō fuit. pprie rex iude. Reges
enī iuda dicunt' pprie q regnauerūt tm sup duas trib'. Reges aut' israhel sup decē tri
bus in samaria. Dauid xō sup duodecī trib' regnauit. vñ cōparatio ipm nō recipit
sed illos q tm duab' tribub' p'fuerūt: quib' oib' melior fuit Josias. Itē sup illō. iij.
Reg. rix. Nō fuit sllis eis de cūct' regib' iuda. s in historijs:

si querit de Josia dicim' q Josias iste melior fuit eo: s iste p
ponit ei in h q magnificat' ē pclaris belloz titulis: r q tria
inaudita fecit dñs p eo: sōf regressū: additionē annoz: s tra
gē hostiū p angelū. a In quib' etiā serpētē enēū. Cōtra
liij. Reg. xvij. dicit' de Ezechia. Cōfregit serpētē enēū quē
fecerat moyses. Itē magister dicit in historijs q Ezechias cō
fregit serpētē enēū quē fecit moyses: r puluerē eius disper
sit in torrentē cedron. Respondeo: quidā dicit q hec verba
tracta sunt a Josepho qui errauit hoc dicendo q nec hoc in
uenitur alio mō: nec in libro Reg. nec Paral. Pōt r aliter
dici. dicitur enī in historijs de Josia: Omnia vestigia idola
latrie redegit in puluerē: r vestigia serpentis enēū quē cōtri
uit Ezechias: ob hoc in plogo sophonie legit' iosias serpen
tem contriuisse. vnde dicit' q aliq' fructū relictiū fuit ab Eze
chia qd post ab idolatrantib' iudeis habebat' in reuerētiā:
qd cōminuit iosias. Del potest dici hoc qd dicit: Minuit. nō
est de textu plogi: licet inueniat' in multis libr'. r tūc cōstru
itur lra sic: In quib' .i. inter q simulacra. b Cui errozi. i.
ad quē errozi. s. idolatrie: c Induct' ppls. pplus dico'.
d Detētus supstitione idolorū admiserat. i. cū approbatiōe
recepterat. e Erēū serpētē factū a moysē. Hu. rxi. non
dixit q destruerit: qz hoc legit' de Ezechia. iij. Reg. xvij.
Si aut' inueniat' Minuit: sicut in aliquib' libris scribit': tūc
dicendū est sicut p diximus: q Ezechias cōfregit serpētē
quē iosias cōminuit. Itū ad aliquā pte: qz adhuc in reuerē
tia habebatur. r tunc cōstruit' littera sic: In quib' .i. inter q
simulacra. Minuit vel cōminuit: Serpētē rē. Cui errozi in
ductus ppls admiserat. i. peccauerat. admittere enī dicit' pec
care vel recipere: ppls in qz. Detēt' supstitione. i. vitiōsa re
ligione vel supstitione obseruatiōe. Idolorū. i. in cultu idola
trie. f Idem custodisse pasca. iij. Reg. rxiij. Nec ei factū
est tale pbase a diebus iudicū qui iudicauerūt israhel r om
niū diez regū israhel r regū iuda. sicut in. xvij. anno regl Jo
sie rē. eadē sentētia legit'. i. Paral. rxiij. g Ideo de' per
pphetā rē. hic tangit materia ppheticē q cōsistit in trib': i. gē
tū de structiōe: in israelitic' ppli liberationē: in ciuitat' hieru
sālē reparatiōe. ista tria satis patēt i littera. dicit' igit': Ideo
sez ppter bonitatē regis Josie. h Sentib'. i. philistēis mo
abitit' et asyrijs. i. Lectione cōprehensis. Sophonie. ij.
Hāc destructa erit rē. ibi nominantur ciuitates philistinū
rum que destruende erant. Item in eodem ca. Noab vt so
doma erit et filij ammon quasi gomora. et sequitur in eodē
ca. Et perdet assur et ponet speciosam in solitudinē. hoc dicit
contra ninuen. k Assuturū iudiciū. s. dēnationis r de
structionis: quod sonant verba cōmirationis. vñ dicit': Hāc
destructa erit. Noab vt sodoma erit rē. l Populo ve
ro israhel salutem. i. liberationē a captiuitate. j. Eldre. j.
m Et ciuitati hierusalem restorationē. s. Eldre. vj.

n Tunc tēporis tribuēdā. s. quando gentes quibus com
minatur destruentur: Hier. rxi. Ecce ego conuertā conuer
sionem tabernaculozum iacob: et reuertis ei' miserebor: r edi
ficabitur ciuitas in excelso suo: r tēplū iuxta ordinē suū fun
dabit. o Textu lectiōis denūciauit: Sophonie. iij.
Explicet qñcūqz expositio istī' plogi.

Uostilla Nicolai de lyra sup So
phoniam pphetā incipit.
Erbū dñi. Prophecia Sophonie in duas
partes diuidit: in proemū r tractatū: q in
cipit ibi: Cōgregās. In pēnio notificat Sophonie star' ge

nus r tps. Star' cū dē: Urbū dñi qd fa. ē rē. p Benī ostendit ipm fuisse pphetā. ij.
Petri. j. Nō volūtate hūana allata ē aliqñ ppheticā: s spūscō ispirāti locuti sūt sā.
cti dei hoies. Et iste stat' ē qñ medi' inf' deū r eodē pplm: pp' qd pbe dicit' dij par
ticipatiue: fm qd expōit saluator illō psal. Ego dixi dij est. d. Job. x. ca. Illos dixit
deos ad qd fact' ē fmo dei. scdo notificat' ei' gen'. cū dē: q Filiū chusi rē. fm re
gulā hebreoz iste fuit ppha: eo q exprimit' nomē ei' in pncipio ppheticē filij sui. sic
dictū est Esa. j. r idē est intelligendū de alijs trib' hic nominatis: licet nō habeant' eo
rū ppheticē: r sic patet q iste sophonias nō solū fuit ppheta: s de genere pphetaliz
qz pat' ei' au' r pan' r artau' fuerūt pphete. tertio notificat' tps. cū dē: In dieb' Jo
sie rē. ex q patet q iste ppheta fuit an tps babilonice captiuitatis. s Cōgregās.
Hic consequenter ponitur tractatus qui diuiditur in duas partes. i. in partē cōmā
toziam et consolatoziā que incipit in. iij. ca. Prīma in duas: qz pmo cōmāf pctorib'
generalit'. scdo magis specialiter. ibi: Et extendam. Circa pimum dicit' ppheta in
Il s plona do

pl. 67.

Soph. i.

H

3. Reg. 15. 6. a Congregas ho. Etia bnta aſalia ſeriet ira dei: r ſuberſis v2 bib? r iterfect? hoib? ſolitud o erit r raritas beſtiar? voluc? r b lo qz impioz ſuit nimia multitudo io vaſtabut. Pot r de pſumatiōe ſeculi accipi qñ hoies r pecora r vniūſa deſiciēt: et tolleſ iniquitas a facie ire. b Et extēdā. P? ruinas ipioz r in

plona dñi: Congregas congregabo oia a facie terre. r iſta con gregatio nō eſt ad ſalutē ſed ad penā: qd patet ex ſine hui? p? tis. vbi dicit: Et diſperdā homines a facie terre. Et h mo ac cipit cōgregatio ad abacuk. i. Totū i hamo ſubleauit r cō gregauit in rete ſuā. Et ſic cōminat penā peccatoribus gene

3. Re. 15. 6

Allego.

B

Tropo.

Dyſtice.

E

a congregas hominem r pec? : pgre/ a homines et pecus congregans. gans volatilia et pilces maris. Et ruine impioz erūt: r diſpdaz homies a facie terre dicit dñs.

a Et extēdā manū meā ſup iudā: r ſup oēs habitātes hierlm: r diſ r ſup oēs habitātes hierlm: r diſ

a r ſup oēs habitātes hierlm: r diſ r ſup oēs habitātes hierlm: r diſ

a nomia editioz cū ſacerdotib? : r eos qui adorāt ſup tecta militiā

a celi: r adorāt et iurāt in domio: r et iurant in melchon: r qui auer tuntur depoſt tergum domini: r qui non queſierunt dominuz:

a nec inueſtigauerunt eum. Sile/ a ab imminente capriuitate. b ſ prope eſt ca priuitas pphetera ſub iſta.

a te a facie domini dei: qz iuxta ē dñs domini. Quia pparauit

a domin? hoſtiā: ſanctificauit vo/ a capriuitatē iudae qñ tot? ppls imolād? ē.

a catos ſuos. Et erit in diē hoſtie/ a qui mane bibebāt ſiceram.

a dñi viſitabo ſup pncipes et ſup/ a ſ vel omnes de regia ſtirpe: v? pprie filios io ſic.

a filios regis: r ſup omnes qui in/ a ſ ſupbos q quodaſtū r dignitatis ſup illo grad? rēpli r ſaceruarj lumē aſcedūt. b ſ r r. q ſunt in veſtibus. i. qui egreſſi ſūt de ecclia pro pter peccata.

a bo ſup omnē qui arrōgant i grē/ a ſ nō ſolū idoloꝝ cultu: ſed etiaz omni genere pprie iniquitatē et dolo ad decipiēdos ſubictos implent domuz dei.

a plent domuz domini dei ſui ini/ a ſ quādo extenta manu dei ſup hieruſalem ho ſtilis exercitus eā vallauerit.

a quitate r dolo. Et erit in diē illa/ a

raliter. cū dicitur: a Congregas hominē. i. homines peccatores ad penā: r qz bnta propter hominem facta ſunt. idco cōminat qz hec pena extēdi debeat ad ipſa. cū dicit: Et pec? r.

b Et extēdā. Hic conſequenter cō minat peccatoꝝ ſpecialiter. r pmo in deis. ſcdo ppls extraneis. ca. ſeqn. ti. Prima diuidit in qñqz ptes: qz p mo ſit cōminatio ſacerdotib?. ſcdo pncipib?. tertio vulgarib?. quarto ſe oc cultantib?. qnto cōcludit tribulatio nis pond?. ptes patebūt pſequendo.

Ita tñ diuiſio nō eſt ita p̄ciſa qñ de ſe tentia vni? part? ponat aliqd in alia: ſicut ſit cōiter in diuiſionib? alijs pro pbetay. Circa primū dicit in pſona

ad puniēdū eius pp̄m pctōz. c Et ſup omnes habitatoꝝ hierlꝝ. q erat metropolis iude: r ibi vigebar vitū idolatrie: in quo magis erāt cul pabiles ſacerdotes q tenebant illud extirpare r diuino cultui intendere. iō ſubdit: d Et diſperdā de loco reli quiaſ baal. i. idolatrie cultū. e Et noia editioꝝ cū ſacer. editui dicit ca ſtodes loci idolatrie quaſi edē iurēt.

f Et eos q adorant ſup tecta. m. ce. i. ſolē r lunā alioſqz planetas. tecta enī domoꝝ illi? terre erāt plana: idco ibi abſcondēbāt idolatrie ad vidēdū eſ colendū pleni? ſidera. g Et iurant in melchon. qz ſimul cum dño colebāt idola: r in eoꝝ reuerentiā iurabāt per ipſa. h Et qui auerunt de poſt ter gum dñi. eius legēt cultū dimittētes. i Silete a facie dñi. i. ſilēbitis ſic de ſecti r cōfuſi. k Quia iuxta ē di/

uſ dñi. i. tps ſue vindicte. l Quia pparauit dñs hoſtiā. i. pplm iude ad occiſionē. m Sanctificauit vocatos ſuos. In hebreo habet: pparauit. verbū enī hebraicū hic poſitū equocū eſt ad pparare r ſanctificare: bebel ſe/

quant vñ ſignificationē: r trāſlatio nra aliā: poſſunt etiā dici iſti vocati a deo ſanctificati. i. applicati ad eꝝcuti onem diuine iuſticie: r iſti fuerūt chal dei. n Et erit. Hec eſt ſcda ps in q cōminat pncipib? cū dicit: Et erit in die hoſtie dñi. i. occiſionē pctōꝝ hꝝ ordi inē diuine iuſticie. o Viſitabo ſup pncipes r ſup filios regis. pncipes enī ſe dechte r filios reg? ſc nabuchodonno ſoz occidit r oculos eꝝ erui. liij. Reg. vi timo. p Et ſup omnes q iduti ſunt veſte peregrina. i. veſtibus cultui alie noꝝ deoꝝ deputatis: talib? enī vte banſ ſacerdotes iudeoꝝ aliquando: qz cum dñmo etiā idola colebāt: vt predictum eſt. q Et viſitabo ſuper

omnem qui arroganter ingreditur ſuper limen. ingreſſes do mum domini magis ad ſuam pompā q ad dei reuerentiā. In hebreo tamē habetur: Super omnem trāſſicentem limē: quia aliqui volentes ſacerdotes dagon et eius cultozes imitari: q non calcant ſuper limen templi dagon. j. Reg. v. Sic ingreſſi entes templum domini limen trāſſitebant abſqz eius calcati one: ſm quo d dicit hic Rabi Salomon.

r Qui complent domum domini dei ſui iniquitate r dolo. ibi tractantes negotationes et conſulmias: vt patet Job. ij. q habent iniquitatem et doli annera. s Et erit. Hec ē ter tia pars in qua comminatur vulgaribus. dicens:

omnem qui arroganter ingreditur ſuper limen. ingreſſes do mum domini magis ad ſuam pompā q ad dei reuerentiā. In hebreo tamē habetur: Super omnem trāſſicentem limē: quia aliqui volentes ſacerdotes dagon et eius cultozes imitari: q non calcant ſuper limen templi dagon. j. Reg. v. Sic ingreſſi entes templum domini limen trāſſitebant abſqz eius calcati one: ſm quo d dicit hic Rabi Salomon.

r Qui complent domum domini dei ſui iniquitate r dolo. ibi tractantes negotationes et conſulmias: vt patet Job. ij. q habent iniquitatem et doli annera. s Et erit. Hec ē ter tia pars in qua comminatur vulgaribus. dicens:

omnem qui arroganter ingreditur ſuper limen. ingreſſes do mum domini magis ad ſuam pompā q ad dei reuerentiā. In hebreo tamē habetur: Super omnem trāſſicentem limē: quia aliqui volentes ſacerdotes dagon et eius cultozes imitari: q non calcant ſuper limen templi dagon. j. Reg. v. Sic ingreſſi entes templum domini limen trāſſitebant abſqz eius calcati one: ſm quo d dicit hic Rabi Salomon.

r Qui complent domum domini dei ſui iniquitate r dolo. ibi tractantes negotationes et conſulmias: vt patet Job. ij. q habent iniquitatem et doli annera. s Et erit. Hec ē ter tia pars in qua comminatur vulgaribus. dicens:

omnem qui arroganter ingreditur ſuper limen. ingreſſes do mum domini magis ad ſuam pompā q ad dei reuerentiā. In hebreo tamē habetur: Super omnem trāſſicentem limē: quia aliqui volentes ſacerdotes dagon et eius cultozes imitari: q non calcant ſuper limen templi dagon. j. Reg. v. Sic ingreſſi entes templum domini limen trāſſitebant abſqz eius calcati one: ſm quo d dicit hic Rabi Salomon.

r Qui complent domum domini dei ſui iniquitate r dolo. ibi tractantes negotationes et conſulmias: vt patet Job. ij. q habent iniquitatem et doli annera. s Et erit. Hec ē ter tia pars in qua comminatur vulgaribus. dicens:

omnem qui arroganter ingreditur ſuper limen. ingreſſes do mum domini magis ad ſuam pompā q ad dei reuerentiā. In hebreo tamē habetur: Super omnem trāſſicentem limē: quia aliqui volentes ſacerdotes dagon et eius cultozes imitari: q non calcant ſuper limen templi dagon. j. Reg. v. Sic ingreſſi entes templum domini limen trāſſitebant abſqz eius calcati one: ſm quo d dicit hic Rabi Salomon.

r Qui complent domum domini dei ſui iniquitate r dolo. ibi tractantes negotationes et conſulmias: vt patet Job. ij. q habent iniquitatem et doli annera. s Et erit. Hec ē ter tia pars in qua comminatur vulgaribus. dicens:

Loꝝ clamō

siori pte vrbis qua ab hostibus occupata facilioz descensus erit ad pna. Multi ad babilonioru tpa hec referunt. Prima porta oculoꝝ q̄ aperi...

a. Vox clamoris a porta pisciu. sic nomifata: qz respiciebat mare: r̄ p̄ illa piscis inferebant in hieru...

quid in homine fuerit excessum. Vel in fine mundi a prima porta piscium lugebunt q̄ sumi no seruauerunt...

c. Et cōtritio magna a collib. i. a monte sio i quo erat tēplū r̄ domus regia q̄ claudēbāt...

omnis populus chanaa: dispierunt omnes inuoluti argēto. Et erit in tēpore illo scrutabor hierusalē in lucernis: r̄ visitabo sup viros defixos in fecibus suis: q̄...

Et erit fortitudo eoz in dirēptione: r̄ domus eoz in desertum. Et edificabūt dōmos r̄ nō habitabūt: r̄ plātabūt vineas r̄ nō bibēt vinū eaz. Juxta ē dies domini magni: iuxta ē r̄ velox nimis. Vox dei dñi amara: tribulabit ibi fortis. Dies ire dies illa: di-

tribulatiois et angustie: dies calamitatis r̄ miserie: dies tenebrarū r̄ caliginis: dies nebule r̄ turbis: dies tube r̄ clāgoris sup ciuitates munitas: r̄ sup angulos excelsos. Et tribulabo hoies...

Et erit fortitudo eoz in dirēptione: r̄ domus eoz in desertum. Et edificabūt dōmos r̄ nō habitabūt: r̄ plātabūt vineas r̄ nō bibēt vinū eaz. Juxta ē dies domini magni: iuxta ē r̄ velox nimis. Vox dei dñi amara: tribulabit ibi fortis. Dies ire dies illa: di-

tribulatiois et angustie: dies calamitatis r̄ miserie: dies tenebrarū r̄ caliginis: dies nebule r̄ turbis: dies tube r̄ clāgoris sup ciuitates munitas: r̄ sup angulos excelsos. Et tribulabo hoies...

Et erit fortitudo eoz in dirēptione: r̄ domus eoz in desertum. Et edificabūt dōmos r̄ nō habitabūt: r̄ plātabūt vineas r̄ nō bibēt vinū eaz. Juxta ē dies domini magni: iuxta ē r̄ velox nimis. Vox dei dñi amara: tribulabit ibi fortis. Dies ire dies illa: di-

tribulatiois et angustie: dies calamitatis r̄ miserie: dies tenebrarū r̄ caliginis: dies nebule r̄ turbis: dies tube r̄ clāgoris sup ciuitates munitas: r̄ sup angulos excelsos. Et tribulabo hoies...

Et erit fortitudo eoz in dirēptione: r̄ domus eoz in desertum. Et edificabūt dōmos r̄ nō habitabūt: r̄ plātabūt vineas r̄ nō bibēt vinū eaz. Juxta ē dies domini magni: iuxta ē r̄ velox nimis. Vox dei dñi amara: tribulabit ibi fortis. Dies ire dies illa: di-

tribulatiois et angustie: dies calamitatis r̄ miserie: dies tenebrarū r̄ caliginis: dies nebule r̄ turbis: dies tube r̄ clāgoris sup ciuitates munitas: r̄ sup angulos excelsos. Et tribulabo hoies...

Et erit fortitudo eoz in dirēptione: r̄ domus eoz in desertum. Et edificabūt dōmos r̄ nō habitabūt: r̄ plātabūt vineas r̄ nō bibēt vinū eaz. Juxta ē dies domini magni: iuxta ē r̄ velox nimis. Vox dei dñi amara: tribulabit ibi fortis. Dies ire dies illa: di-

tribulatiois et angustie: dies calamitatis r̄ miserie: dies tenebrarū r̄ caliginis: dies nebule r̄ turbis: dies tube r̄ clāgoris sup ciuitates munitas: r̄ sup angulos excelsos. Et tribulabo hoies...

Et erit fortitudo eoz in dirēptione: r̄ domus eoz in desertum. Et edificabūt dōmos r̄ nō habitabūt: r̄ plātabūt vineas r̄ nō bibēt vinū eaz. Juxta ē dies domini magni: iuxta ē r̄ velox nimis. Vox dei dñi amara: tribulabit ibi fortis. Dies ire dies illa: di-

tribulatiois et angustie: dies calamitatis r̄ miserie: dies tenebrarū r̄ caliginis: dies nebule r̄ turbis: dies tube r̄ clāgoris sup ciuitates munitas: r̄ sup angulos excelsos. Et tribulabo hoies...

Et erit fortitudo eoz in dirēptione: r̄ domus eoz in desertum. Et edificabūt dōmos r̄ nō habitabūt: r̄ plātabūt vineas r̄ nō bibēt vinū eaz. Juxta ē dies domini magni: iuxta ē r̄ velox nimis. Vox dei dñi amara: tribulabit ibi fortis. Dies ire dies illa: di-

Marginal notes on the left side of the page, including 'Acodem' and other small text.

Amos .5. c

D

o

v

y

z

a

b

Et terra deuorabit: ne longu tps in me...

Ca. II

Conuenite cogregamini gens non amabilis...

A

Allego. Dulcedini credenti in ecclesia...

Conuenite. Postquam propheta cominat...

Et ambulabit ut ceci. Incidetes in pericul...

Guis eorum sicut humus: et corpora eorum...

Conuenite cogregamini gens non amabilis...

demnatiois eterne que fit particulariter...

Conuenite. Postquam propheta cominat...

Et ambulabit ut ceci. Incidetes in pericul...

Moraliter. Verbum dicitur quod factum est...

Conuenite. Postquam propheta cominat...

Conuenite. Postquam propheta cominat...

Te qui habitatis su. Predicta vastitate quattuor magnaz urbium palestine: ad ipsa puincia generalis fimo dirigitur et pdicit eis: ve in aduictu babilonioz: qz etia illi q in rta mare habitant tollent p eos. **Te q ha. Tro polo.** Vel in consumatione mundi: vel quotidie fit p ecclesiasticos viros cominatio dei ad illos corrigendos: qd cu deberet habitare in iudea. i. terra. pmissionis vel pfessiois malum habitare in mari et fluctibus scilicet pcedit: et dicitur etia terra chanaan semp in motu suo: et philistei cadetes portione hos dispartit de prior habitatio: vt regio q prius continebat gregem perditu: incipit esse ouile pecoz xpi: et iudas. i. vera cofessio habitet i funiculo maris: et cu mundi vespera aduenit: de multo vocatis pauci electi qui nunc reliqui vocantur de domo iuda: pascet eos qui p i mari pascantur: et qui prius erant in ascalone. i. in qbus prius manabat ermoz interfectoz. ascalon eni ignis homicida dicitur. et h ideo qz de visitauit populu suu: et eos qui facile sophismatibus hereticoz decipiebant: ad veritatem cognitione reductos faciet inimicorum victores. **Requies pastoz.** In tanta venies vastitate que letabaris in euersione iudee: vt oes vrbes tue munitissime etia ouilla pastoz sint **Audiui op.** Post cominatione que facta est contra philistinim: nunc aduersus moab et filios ammon pphetia textit eo q iuncti babilonioz vastauerunt sanctuariu dei: et subiuogato populo israel deum blasphemauerunt. **Rabuchodonosor eni** subrua iudea: circumiacetes vrbes gentesq oppellit: et q putabat iudaz se habere subiectu: habuere pseru. Sub iofia ergo dñi ad huc stare teplyz dirigit pphetia ptra insultatores: vt mala quoda ppli dei ceterarum gentium malo alleuiarentur. **Audiui op. Allego.** Per filios amon et moab iudei et heretici notantur: et ipsi eni vident esse de genere abrae: et effugisse incediu sodome et gomoz: et habitare in segoz parua: sed qz generatio eoz i tenebris e: et filij loth. i. a deo declinate: et de incestis nuptijs. ideo filijs iudei. i. veris cofessoribus insultates sup possessione illoz: suos terminos cupiunt magnificare. **Cofidentes eni** in sophismatu subtilitate ecclesiasticam rusticitate contemunt quasi indigna suis mysterijs: que quasi idola sibi pferunt. ideo ipsi erunt sicut sodoma et gomoz. **Vident quide** in h qz gentiles no snt de sodomitis existit: sed qz blasphemant in sodoma relabunt: et sunt spine ariditate vitioz incendio preparate. **Sunt etia** multiplicitate vitioz aceruus infatuati fallis. **Que ergo terra** celestie noluerit possidere in eternu erit destitute. **Quia moab vt.** Hastate quidem sunt vrbes moabitaz et filioz ammon: sed no possunt dicere iudei q sup eos deciderit pluitie sulphuris: vel q redacte sint in fauillaz et cinere: sed iudei qn in historia artant solent ad ipsi sui messie referre vel refugere. **Quo tiens sodoma et gomoz** et egyptus et damascus nominant: no de his dicit puincijs qas oculis cernimus: sed de alijs spiritualibz qbus sermo ppheticus comminat. **et Magnificati sunt.** Magna clementia dei contemnitur: blasphemantur: termini eius peruadunt. **Ipe ecotra mittit reliquias ppli sui** et in possessione sua traducit: dispartes omnia dogmata eoz: qd destructis oes gentes couertentur ad dñm et adorabunt que nesciebant vnusquisq in loco suo. **Horribilis dominus su.** Non terreat hic horroz: quia non fundet sanguine sup boz et blasphemantiu: sed attenuabit idola: vt q prius errore dei bnficia no senserat: de pssim neccitate sciatur idola nil pdesse: et sic adorēt eū: et oes remotissime insule gentium. **Sed et vos**

a s no furto sed manifesta luce in captiuitate tem trahent.
Acotum in meridie eicient: et
 a s hoc sustinebit qd vocabulo sonar: inter b ratur ei eradicatio. b s quoz possessio iuxta mare extendit.
accharo eradicabit. **Te q ha / a**
 a s pditioni decira.
bitatis funiculū maris: gens
 s comminatio.
pditoru. Verbu domini super b
 s o. a s q terra philistinorum terra chanaan sic nulli dubium est.
vos chanaan terra philistino
rum: et disperdam te ita vt no b
 a s maritima regio possessio eoz qui de captiuitate babilonis reuertentur.
sit inhabitatoz. Et erit funicu c
lus maris requies pastozu: et b
caule pecozum. Et erit funicu c
 a s post captiuitatem. b s de duabz tribub?
lus eius qui remaserit de do c
 s greges pecorum.
mo iuda. Ibi pascentur in do c
 a s quonda nobilis et superbe. b s post meridiē pastozes facient greges suos accubare.
mibus ascalonis: ad vesperaz f
 s r hoc ideo. s iudeos.
requiescet quia visitabit eos g
 a s sub zoroabel: sub quo etia templu et ciuitas restituta erit vel sunt.
domin⁹ deus eozu: et auertet c
captiuitatem eorum. Audiui b+
 a s que nunc metropolis dicitur vel anopol.
opprobriu moab et blasphe a
 a s que vrbis arabie secunda post philadelphia dicitur.
mias filiozum ammon que ex
probrauerunt populo meo: et i
 a s ecclesiis iudeis in terra eoz dilatauerunt fines suos.
magnificati sunt super termi /
 a s qz me blasphemauerunt. b s p seipm iuratur qui viuis deo cu aliq moruit. c s qui possum implere quod commino. s qui in populo meo pario iniuriam.
nos eoz. Propterea viuo ego k
dicat dominus exercituum:
deus israel. Quia moab vt so l
 s faciam vt moab.
doma erit: et filij ammon qua
si gomozra: siccitas spinarum m
 a s destructione regni eozum significat: qz a chaldeis subuersa: postea sub antiochis vel prolemais vel eadem romanis perpetuo iure seruiunt.
et acru salis: et desertum vs n
qz in eternum. Reliquie popu o
li mei diriperent eos: residui p
gentis mee possidebunt illos. q
Hoc eis eueniet pro super r
bia sua: qua blasphemauerunt
et magnificati sunt super po e
pulum domini exercituum. Hor b
ribilis dominus super eos: et c
attenuabit omnes deos terre. t
Et adorabunt eum viri de lo v
co suo: omnes insule gentium. y

Te qui habitatis funiculū ma
 ris. i. parte terre sita supra mare. terra eni philistinorum sita est supra mare mediterraneu. **Verbu do**
 mini sup vos chanaan. terra enim philistinorum dicitur chanaan: qz erat vna portio regnoz chanaan: vt patet in libro iosue. **Et erit funi**
 culus maris. i. terra philistioz.
Requies pastoz. quia destrui /
 ctis ciuitatibus et electis habitato /
 ribus terra manebit inculta: et sic so /
 lis pascentis animalium apta.
Et erit funicul⁹ eius qui rema
 serit de domo iuda et. i. reuertetes /
 s babiloe ibi pascent animalia sua.
Ad vespera requiescent. cu ani /
 malibus suis in caulis. **Quia**
 visitabit eos dñs. liberando eos d /
 captiuitate babilonica per eoz pen /
 nitentia. **Audiui.** Pice coseqn /
 ter cominat moabitaz et ammonit. /
 d. in persona dei: **Audiui opprobri**
 um moab et dicit hic Ra. Sa. qz lu /
 dei cu ducerent in babilone capti /
 ui gemetes et fetes moabite et am /
 monite p quozu terra ducebant de /
 risorie eis dicebant: **Quare lugel**
 et tristamini: qz ad terra vestra du /
 cimini: inde eni natus fuit abraam /
 pat vester: **Ben. xi. i.** Et magnifi /
 cati sunt sup terminos eoz: qz iudeis /
 in captiuitate ductis moabite et am /
 monite occupauerunt pte terre eoz.
 et subdit pena: **Propterea vt**
 uo ego dicit dñs. i. sicut verus est q /
 ego sum vita per essentia: sic punietur /
 moabite et amonite. **Quia**
 moab vt sodoma erit et. li vt no d /
 cit hic equalitate: qz iste terre no fu /
 erunt sic subuerse: s ad tps suerunt /
 deserte habitatoz: et q cultozibz /
 parti occisus et parti captiuatis.
Siccitas spine. i. no crescet ibi /
 nisi spine. **Et acru sal.** sal enim /
 reddit terra sterilem. et io p b desi /
 gnatur sterilitas terre. ppter defectu /
 culture: vt dicitur e. **Uisqz eter**
 nu. In hebreo habet: **Uisqz in scdm.**
 et ideo eternu no ipozat hic ppetui /
 tate a pte finis: s logitudinē tps.
Reliquie ppli mei. i. reuertetes /
 de babilonia. **Diripent eos.**
 quod fuit impletu tpe machabeozu.
causa huius replicat cum dicitur:
Hoc eis eueniet pro su. et. r. ex /
 ponat vt supra. **Horribil⁹ do**
 minus super eos. eos grauiter pu /
 niendo. **Et attenuabit omnes**
 deos terre. idola moabitaz et am /
 monitaz pterendo. **Et adoz**
 rabunt eu. i. dñm. **Ari. i. iudei.**
 v. De loco suo. i. de teplo i /
 hierusalē per zoroabel reedifican /
 do. **Omnes insule gentium:**
 id est aliqui de omnibus insulis: qz /
 propter sanctitate templi multi ge /
 nites de diuersis partibz ueniebant /
 adorare dominum in hierusalem: /
 vt habet. iij. Reg. viij. et Job. xij.
 vel potest istud (Et attenuabit et.)
 exponi vt sit de tempore christi /
 ppheta in quo deiecta est idolatria:
 et omnes gentes adorant vnum de /
 um: licet diuersimode exceptis ali /
 quibus barbaris in quibus dicitur /
 ab aliquibus adhuc manere ido /
 latria.
 Sed et

seruire credit. Cuius pncipes du deservit in subiectos mag' leones q' pastores vocadi sut.

tus xpi fuerit oib' p' solabilis q' tu est de se. fact' e' tu' tristabilis plurib' iude oru' p' sua incredulitate.

Judices etiā sicut lupi occidentes sp in vespa tenebray manētes: nec respiciētes ad ortu so / lis quasi in nocte nemine vidēte populā pos / sessiones ecclesie: vt nō habeant paupes quid comedāt in mane vere lucis: q' nec parui cibi relinquebant egētib'.

na. lbi: Dñs iustus. Circa primū dicit: Se puoca / triz r redēpta ciuitas colūba. ista ciuitas itelligit hie / rusalē fm oēs expositores hebraicos r latinos: q' di / cif puocatriy ire diuinc: ppter maliciā sacerdotū et / scribāy ptra xpm insurgētū. Et redēpta q' tu ad ho / nes p' christi aduentū. Et colūba ppter simplices q' i / petēdo mortē xpi fuerūt decepti p' sacer dotes: Mar. / xvij. a Nō audiuit vocē. s' xpi p' dantis.

Prophete etiā. i. ma / gistri qui debent alios docere de scriptur' ve / sani sunt in fide: r q' i / fideles dum fidē quaz astruūt fact' destruūt. Sacerdotes etiā q' san / guinem dñi pplis diui / dunt impie agunt in le / gē xpi: putātes i admi / nistratioe eucharistie nō esse inquitendā vi / tam sacerdotū: sed tm / solennē orationē. de q' / bus dicit. Sacerdos in / quacuq' fuerit macu / la: nō accedat oblatio / nē offerre deo: r cū hec / mala sint in ecclesia: do / minus clemens in hoc / q' non recedit ab eccle / sia: r iust' in hoc q' red / dit vnicuiq' iuxta me / rita sua: cū post noctez hui' scilicet mane aduene / rit: dabit in luce iudici / um r nō abscondet v' / ipse v' iudiciū ei' r cū / eriget a singulis comi / ssa pecunia: non inique / ager sed supbos pnci / pes destruet: et de ca / thedris detrahēt r dis / sipabunt anguli. i. toz / tuose cogitationes in q' / bus pharisei oēt pte / to angulari lapide: bi / serte etiā fiet vic. iuxta

b At nō suscepit disciplinā. recedēdo a patris. c In dño est cōfisa. sed magis in hominib'. vñ Job / xi. cōfenserūt p' silio cayphe de morte xpi: ne veniret / romani r tollerēt locū r gentē. d Ad deū suū. scz / xpm. e Nō appropinquit. p' imitationē: s' se ma / gis elōgauit. f Principes eius in medio ei' qua / si leones rē. p' s' em iudicus tūc p' sacer dotes rege / bāt: r fm hoc erāt pncipes r iudices ppli q' dicit h / leones rugietes ppter crudelitātē ptra xpm. Et lupi / erga ppli: cū' bona partē violētia: partē fraudulē / tia rapiebāt: q' valde avari r cupidi erant: vt patz er / eū agelio: r Josephus hoc declarat multiplici libro / de iudaeo bello. g Prophete ei' vesani. sicut pa / tet de caypha q' pphetavit de morte xpi: Job. xj. r tñ / fuit pessimus r infidelis: licet ei' pphētia sua vera fue / rit: hāc tñ nō intellexit vt ibi declarabit. h Sacer / dotes ei' polluerūt sc'm. i. legē r tēplū: q' legē dei tr / ritauerūt p' p' suas traditiōes: Mar. xv. r tēplū pol / luerunt p' mittendo r faciendo ibi seclares negociati / ones: Job. ij. q' tñ h'it annera mēdacia r dolositates / i Dñs iustus. Sic s'nt ponit debita pena: circa quā / primo pōit xpi iusticia ex qua pcessit punitio ista. cū / dicit: Dñs iustus in medio eius. i. dñs iustus p' s' fu / it i medio ppli nō solū deitate: s' r assūpta hūanitate. / k Nō faciet iniquitatem. in p' s'ona p' p'ia: nec dimi / tet iniquitātē in alia. l Mane mane. i. celeriter. / m Iudiciū suū dabit. i. p' nitionē suā cōtra ciuita / tē r pplm incredulū. n. i. anno a passiōe xpi p' roma / nos fuit hierlm destructa: r p' s' incredul' partē occi / sus r partim captiuat'. o In luce. q' p' nitione ista / rori orbi fuit manifesta. p Hec iustit' ar iniqu'. i. po / pulus incredul'. q Cōfusione. sibi vēturā p' mor / te xpi: q' si p' sciuisset nō eā petiuisset. r Dissididi gē / tes. de iudea. r Et dissipati sunt anguli eaz. i. p' / cipes quib' adherēbāt s'c' parietes angulo. v' q' to / ta terra iudee fuit dissipata per romāos vsq' ad extre / mos eius angulos. s Desertas feci vias eoz. p' / pulo. iude captiuato. ideo subdit: t Desolate sūt / ciuitates q' et patet lra: v Dixi. hic s'nt ponit / primo iudeoz finalis conuersio. secundo circa hoc re / mouet dubitatio. lbi: Herūtamē. Circa primū di / cif: r Attamē timebis me. timore filiali p' tpe isto. / y Suscipies disciplinā. s. xpi detecta p' enoch r he / liā falsitate anticristi. z Et nō peribit habitacu / lum eius: id est habitaculum bonoz non tollet a con / uersis. a Propter oīa in quibus vilitati eā: id est / ppter longā captiuitatē quā induxi sup gentē iudai / cā ex qua videbat a deo totaliter reprobatā. b Herūtamen. hic remouet dubiū: posset enī aliq' / credere q' iudei essent generaliter ad deū conuertēdi / tempore sue predicationis. ideo hoc remouet ostēdēs / q' erit hoc circa finem mundi. Ad cuius intellectū sc' / endum q' fm glosam sup illud Marci. xij. hic est he / res. pncipes sacerdotū cognouerūt teū naq' arenuz / esse xpm: s' q' postea manifeste p' dicitur ptra eoz vi /

uit. Principes ei' in medio ei': q' s' p' v' r' s'ant in p' dā et s' agunt subiectoz. q' si leones rugietes. Judices ei' rapaces. lupi vespere: nō relinq' bāt i ma / ne. Prophete ei' vesani: viri isti / delect' Sacerdotes ei' polluerūt / sanctū: iniuste egerūt ptra legē.

ritauerūt p' p' suas traditiōes: Mar. xv. r tēplū pol / luerunt p' mittendo r faciendo ibi seclares negociati / ones: Job. ij. q' tñ h'it annera mēdacia r dolositates / i Dñs iustus. Sic s'nt ponit debita pena: circa quā / primo pōit xpi iusticia ex qua pcessit punitio ista. cū / dicit: Dñs iustus in medio eius. i. dñs iustus p' s' fu / it i medio ppli nō solū deitate: s' r assūpta hūanitate. / k Nō faciet iniquitatem. in p' s'ona p' p'ia: nec dimi / tet iniquitātē in alia. l Mane mane. i. celeriter. / m Iudiciū suū dabit. i. p' nitionē suā cōtra ciuita / tē r pplm incredulū. n. i. anno a passiōe xpi p' roma / nos fuit hierlm destructa: r p' s' incredul' partē occi / sus r partim captiuat'. o In luce. q' p' nitione ista / rori orbi fuit manifesta. p Hec iustit' ar iniqu'. i. po / pulus incredul'. q Cōfusione. sibi vēturā p' mor / te xpi: q' si p' sciuisset nō eā petiuisset. q Dissididi gē / tes. de iudea. r Et dissipati sunt anguli eaz. i. p' / cipes quib' adherēbāt s'c' parietes angulo. v' q' to / ta terra iudee fuit dissipata per romāos vsq' ad extre / mos eius angulos. s Desertas feci vias eoz. p' / pulo. iude captiuato. ideo subdit: t Desolate sūt / ciuitates q' et patet lra: v Dixi. hic s'nt ponit / primo iudeoz finalis conuersio. secundo circa hoc re / mouet dubitatio. lbi: Herūtamē. Circa primū di / cif: r Attamē timebis me. timore filiali p' tpe isto. / y Suscipies disciplinā. s. xpi detecta p' enoch r he / liā falsitate anticristi. z Et nō peribit habitacu / lum eius: id est habitaculum bonoz non tollet a con / uersis. a Propter oīa in quibus vilitati eā: id est / ppter longā captiuitatē quā induxi sup gentē iudai / cā ex qua videbat a deo totaliter reprobatā. b Herūtamen. hic remouet dubiū: posset enī aliq' / credere q' iudei essent generaliter ad deū conuertēdi / tempore sue predicationis. ideo hoc remouet ostēdēs / q' erit hoc circa finem mundi. Ad cuius intellectū sc' / endum q' fm glosam sup illud Marci. xij. hic est he / res. pncipes sacerdotū cognouerūt teū naq' arenuz / esse xpm: s' q' postea manifeste p' dicitur ptra eoz vi /

quos confusionem. Dissididi / gentes et dissipati sūt anguli ea / rum. Desertas feci vias eoz: dū / nō est qui trāseat. Desolate ciui / tates eorum: non remanente vi / ro nec vllō habitatore. Dixi: at / tamen timebis me: suscipies di / sciplinā. Et nō peribit habitacu / lū ei': p' oīa in quib' vilitati / eam. Heruntamen diluculo sur / gentes corruerunt omnes co / gitationes suas. Quapropter / expecta me dicit domin' in die / resurrectionis mee in futurum:

ritauerūt p' p' suas traditiōes: Mar. xv. r tēplū pol / luerunt p' mittendo r faciendo ibi seclares negociati / ones: Job. ij. q' tñ h'it annera mēdacia r dolositates / i Dñs iustus. Sic s'nt ponit debita pena: circa quā / primo pōit xpi iusticia ex qua pcessit punitio ista. cū / dicit: Dñs iustus in medio eius. i. dñs iustus p' s' fu / it i medio ppli nō solū deitate: s' r assūpta hūanitate. / k Nō faciet iniquitatem. in p' s'ona p' p'ia: nec dimi / tet iniquitātē in alia. l Mane mane. i. celeriter. / m Iudiciū suū dabit. i. p' nitionē suā cōtra ciuita / tē r pplm incredulū. n. i. anno a passiōe xpi p' roma / nos fuit hierlm destructa: r p' s' incredul' partē occi / sus r partim captiuat'. o In luce. q' p' nitione ista / rori orbi fuit manifesta. p Hec iustit' ar iniqu'. i. po / pulus incredul'. q Cōfusione. sibi vēturā p' mor / te xpi: q' si p' sciuisset nō eā petiuisset. q Dissididi gē / tes. de iudea. r Et dissipati sunt anguli eaz. i. p' / cipes quib' adherēbāt s'c' parietes angulo. v' q' to / ta terra iudee fuit dissipata per romāos vsq' ad extre / mos eius angulos. s Desertas feci vias eoz. p' / pulo. iude captiuato. ideo subdit: t Desolate sūt / ciuitates q' et patet lra: v Dixi. hic s'nt ponit / primo iudeoz finalis conuersio. secundo circa hoc re / mouet dubitatio. lbi: Herūtamē. Circa primū di / cif: r Attamē timebis me. timore filiali p' tpe isto. / y Suscipies disciplinā. s. xpi detecta p' enoch r he / liā falsitate anticristi. z Et nō peribit habitacu / lum eius: id est habitaculum bonoz non tollet a con / uersis. a Propter oīa in quibus vilitati eā: id est / ppter longā captiuitatē quā induxi sup gentē iudai / cā ex qua videbat a deo totaliter reprobatā. b Herūtamen. hic remouet dubiū: posset enī aliq' / credere q' iudei essent generaliter ad deū conuertēdi / tempore sue predicationis. ideo hoc remouet ostēdēs / q' erit hoc circa finem mundi. Ad cuius intellectū sc' / endum q' fm glosam sup illud Marci. xij. hic est he / res. pncipes sacerdotū cognouerūt teū naq' arenuz / esse xpm: s' q' postea manifeste p' dicitur ptra eoz vi /

Allego. vt pat' dicat. Paratū c. m. d. rē. Pnt hec de / pmo ad

Allego. vt pat' dicat. Paratū c. m. d. rē. Pnt hec de / pmo ad

Allego. vt pat' dicat. Paratū c. m. d. rē. Pnt hec de / pmo ad

Allego. vt pat' dicat. Paratū c. m. d. rē. Pnt hec de / pmo ad

Allego. vt pat' dicat. Paratū c. m. d. rē. Pnt hec de / pmo ad

Allego. vt pat' dicat. Paratū c. m. d. rē. Pnt hec de / pmo ad

Allego. vt pat' dicat. Paratū c. m. d. rē. Pnt hec de / pmo ad

Allego. vt pat' dicat. Paratū c. m. d. rē. Pnt hec de / pmo ad

Slo.ordi.

Prologus

Additio

rall cōsumatione mūdī. Ecclesia vel quelibet aīa in specula cōstituta letat̄ inq̄tates a se sublatas ⁊ se redēptā ab eo q̄ oīa redemit. Possūt hec oīa de sc̄do aduētū accipi: sed cū in ag geo ⁊ zacharia ⁊ sophonia sūt p̄pheta sūt: ⁊ matthe⁹ p̄pheta zacharie i p̄mo aduētū cōpletā testef: qua d̄r: Exulta. s. f. s. i. f. hic. ecce rex tu⁹. v. r. i. et. s. ordine ve ritat⁹ ducimur nō futū sperare: s̄ fa/ ctiū. a. **Rugas.** Sciam⁹ i hebreo eā/ dē esse vocē: ⁊ iō sicut est i hebreo: hic ponit: vt appareat hebreā linguā mā trē esse oīm linguaz. b. **Ecce ego i.** Hoc p̄mittit sibi iudei i aduētū xp̄i sui ⁊ putat oēs gētes iustificandas a dño quē affixerūt i iherl̄m ⁊ synagogā sal uandā: ⁊ q̄ libellū repudiij acceperat colligēdā: ⁊ ponēdo eos i laudē ⁊ in nomē in oī terra i qua fuerāt ante ca/ ptiuū i cōfusi: ⁊ hoc fore cū iherl̄m re/ edificata fuerit: ⁊ tēplū ⁊ oīs ordo ce/ rimoniariū restitū: ⁊ iō nō agūt pe/ nitentiā. nec mirū q̄ lippecit lya nec anaf a iacob s̄rachel succedēte negli giē. **Aide nos de⁹** repellere ⁊ en/ cere qñ relinq̄ tentationi. c. **Cū cō uertero.** Cernēt captiuitatem eoz per quā i h̄culo duro fuerāt i perio sub/ iugati: reduci i celestē iherl̄m seq̄ re/ surgere i cōfusione eternā. **In an**

Nico. de Lyra

a. **Rugas.** i. hoies vanos. b. **Qui** a lege recesserāt. i. a fide xp̄i ⁊ deuoti/ one. decepti p̄ sacerdotes ⁊ scribas: vt p̄dicū est. c. **Cōgregabo.** ad fi/ dē xp̄i reducēdo: vñ p̄dicāte petro sic reducti sūt ex illis tria millia die vna: **Act. ij.** ⁊ alia die quinḡ millia: **Act. iij.** d. **Quia** ex te erāt. i. de nume/ ro p̄destinatorū ad fidē. e. **At nō vl.** ha. sup̄ eis opprobriū. s. sue infidelita/ tis. f. **Ecce ego** interficiā oēs qui af/ fixerūt te. p̄mittit em̄ ecclesia valde afflicta fuit a iudeis i p̄secutione q̄ fa/ cta est sub stephano: **Act. viij.** et isti fuerūt oēs interfec̄ti p̄ romanos: vel i seruitutē redacti p̄ captiuitatē: q̄ ser/ uitus i mors ciuillis. g. **Et saluabo** claudicantē. i. p̄secutiōe ei sub stepha/ no credentes. p̄ maloz p̄te disp̄si fue/ rūt p̄ regiones: apl̄s in iherl̄m rema/ nētib⁹: q̄ erāt fortiores: ⁊ sic ecclesia vt/ debat quodāmo claudicare in debi/ lioz p̄te. h. **Et eā q̄ eiecit** fuerat: p̄ disp̄siōe p̄dicā. i. **Cōgregabo** in vnitāte charitat⁹. **Uel** q̄ post destructionē iherl̄z p̄ tyriū Mell/ us hadrianus eā reedificauit: ⁊ solis xp̄ianis habitare cōces/ sit: ⁊ sic multi de xp̄ianis q̄ erāt disp̄si p̄ regiones ibi fuerunt iterū cōgregati. k. **Et ponā** eos i laudē: q̄ maxime fuit im/ pletū a tpe cōstātinū ⁊ circa. l. **In oī** terra cōfusiōnis eoz. i. vbi p̄ius fuerāt cōfusi: q̄ ante reputabānt malefici ⁊ sacrile/ gi: vt p̄tz ex gestis ap̄loz ⁊ mart̄yrū. m. **In tpe** rē. d. locis occul̄t ad publicū: sicut p̄tz de sac̄to Siluestro ⁊ multis alijs latētib⁹ p̄pter rabie p̄secutiōis: q̄ p̄ cōstātinū ⁊ alios p̄cipes fideles fuerūt asscurati ⁊ valde exaltati. n. **Cū** conuertero rē. p̄t̄ em̄ illi q̄ dephendebānt tanq̄ xp̄iani occidebant vel dānabāt: sicut captiuū ad fodidū arenā ⁊ alia opa seruilia ⁊ dura: vt p̄tz ex gestis multoz mart̄yrū. o. **Dicit dñs.** q̄ ē ip̄a veritas: ⁊ regnat in secula seculoz Amen. **Ca. III**

Moraliter

p̄t̄ **De puocatrix** rē. Superi⁹ sopho/ phetaz eis p̄spera: ⁊ exponit cōter de p̄speritate eoz in redi/ tu de babilonica captiuitate. Ego aut̄ ostēdi i expositiōe mea literali q̄ nō pōt sic cōueniēter exponi: s̄ de p̄speritate sp̄uali futura tpe xp̄i: ⁊ sic literaliter exposuit: q̄ quidā expositiō nō solū l̄ralls est sed etiam sp̄ritualis respectu aliarū: p̄pter quod de illa pertranseo ad p̄sens. **In capitulo. iij.** Sophonia. vbi d̄r in postil. **De puocatrix** ⁊ redempta ciuitas colūba.

Additio. j. Abi in trāslatione n̄ra d̄r redēptā i he/ breo ponit̄ qdā dicitio equiuoca: q̄ vno mō signat redēptam: ⁊ alio mō signat pollutā. Sicut em̄ di/ ctiō ponit̄ hic et **Palach. j.** vbi dicit̄: **Offertis** sup̄ altare me um pollutū panē. vñ in sc̄da significatiōe accipiūt hic hebrei istā dicitioē q̄ d̄ videt̄ maḡ. **ponū l̄re.** **In eodē** ca. vbi dicit̄ in postil. **Dis/ perdidit** gentes rē.

Additio. ij. Hoc qd̄ dicit̄ hic: **Disperdidit** gentes rē. alter posset exponi ⁊ forte meli⁹. **Ad** qd̄ sciendū q̄ put̄ puerbi aliter d̄r: **Felix** quē faciūt aliena per/ cula cautū: sic deus intēdēs correcti/ onē populi israelitici puniebat alias gētes manifeste p̄ peccatis eoz vt in de sumeret p̄plus ille eruditionē ad timēdū deū ne s̄l̄r ei cōtingeret: ⁊ hoc est qd̄ dicit̄ p̄pheta in p̄sona dei. **Dis/ perdidit** gētes. s. alias gentiliū nationes. **Disperidi** sūt anguli eaz ad ostendēdū q̄ acriter fuerūt puniti ⁊ totaliter desolati sic q̄ nullus remaneret ibi: vnde dicit̄ nō remanēte viro nec villo habitatore. **Et** q̄ ex hoc tēplo debuif sent crudiri ad timēdū deū saltē ti/ more seruili ne eis s̄l̄ra cōtingeret. iō subdit in p̄sona dei: **Diri** attamen ti/ mebis me: suscipies disciplinam. s. ex flagellis alioz. **Et** nō peribit habita/ culū ei⁹ rē. **Sed** q̄ talē disciplinā nō susceperūt: sed magis obdurati sunt: ideo s̄dit: **Illuculo** surgētes. i. solli/ cite. **Corruerūt** oēs cogitationes su/ as: ⁊ q̄ tallū obstinatōz pena corru/ dens p̄spue ad finale iudiciū refer/ uat. iō subdit: **Quapropter** expecta me in die resurrectionis mee in futūz sez in die resurrectionis generalis q̄ di/ c̄t resurrectio dei in q̄tū a deo mirifi/ ce efficiet et exponantur cetera put̄ in postilla. **In eodē** ca. vbi d̄r in po/ stilla. **Ultra** flumina ethiope.

Additio. iij. Hoc qd̄ dicit̄ tur hic: **Utra** flumina ethiope p̄p̄ic d̄r de terra illa vbi decē trib⁹ fuerūt trāsmigrate p̄ salmanasar regem assyrioz q̄ posuit eos iuxta fluuiū gocā: vt habet̄. **iiij.** **Reg. xvij.** q̄ tpe alexā dri magni reclu si fuerunt miraculose: credid̄ ist̄ ip̄os egressuros circa finē mūdī: put̄ h̄ in historia scholastica: ⁊ tunc reducendi sunt ad verū cultū diuinū sicut ⁊ alie gētes remanētes: sicut d̄r supra: **Tūc** reddā oib⁹ labiū electū vt inuocēt oēs i noie dñi: q̄ qd̄ sic trāsmigrati dicūt̄ h̄ sup̄pl ces mei. s. dei in q̄tū p̄ penitentiā de p̄teritis humiliabunt. **Uel** cūnt̄ etiā filij disp̄soz meoz: eo q̄ descēderūt ab illis q̄ disp̄si fuerūt p̄ diuinā sententiā. **De** istis q̄ cludit̄ hic p̄pheta q̄ de/ ferent deo munera sicut supra **Isaie. xvij.** d̄r de eisdē. **In** tpe illo de feret̄ mun⁹ dño exercitū a p̄plo diuulso rē. qd̄ intelli/ giē de p̄dicis: vt ibidē fuit largi⁹ i additione declaratū.

Replica. In tercio ca. Sophonia vbi d̄r: **Disperdidit** gētes rē. postil. exponit de iudea sicut to tū capitulū de ea loquit̄. **Burg.** aut̄ p̄ viā digressionis expo/ nit p̄ cautela iudeoz de punitione gētū: iuxta illud: **Felix** quē faciūt aliena pericula cautū. s. modicū colorē habet illa digressiō q̄ p̄ oppositū iudei ex punitione gētū raro vel nū/ quā facti sūt cautiōres sed securiores p̄ h̄is ad vicia p̄aces iuxta illud **Deut. xxxij.** **Incrassar⁹** p̄pls recalcitrauit. **Et** seq̄ tur: **Dereliquit** deū factorē suū rē. **Tpe** em̄ p̄speritatis q̄ or/ tū habuit ex gētū destitutiōe ad vicia desuētēs i tribulatiōz b⁹ ad deū recurrerūt. put̄ videri poterit ex serie ve. testamētī.

Incipit expositio plogi i Aggeū p̄pheta: p̄ frēz Britonē. **H**eremias p̄pheta rē. **Iste** plogus diuidit̄ in duas p̄tes. i. quarū p̄ma insinuat̄ missio p̄phete ad de/ nūciā dñi tpe dom⁹ dñi edificā de p̄plo reuerso d̄ ba/ m m bilonica

Additio